

Razčiščevanje bančnih vpisov v sodni register

Pritožbe *Pri vpisu sprememb kapitala NLB naj bi nastale napake*
Pravni interes razlaščenec je čez noč izginil

LJUBLJANA – Potem ko je Višje sodišče v Ljubljani junija 2014 enemu od razlaščenih delničarjev NLB že priznalo pravni interes v pritožbi na vpis sprememb statuta in dokapitalizacije naše največje banke, je pri ponovnem odločanju v tej isti zadevi pravni interes njemu in še dvema razlaščenecema odreklo. Odločitev je zdaj v rokah ustavnega sodišča.

MAJA GRGIČ

Za kaj gre? V *Delu* smo že avgusta 2014 razkrili, da se je nekdanji delničar Nove Ljubljanske banke (NLB) Franci Perčič pritožil na vpis sklepa o povečanju kapitala in sprememb statuta NLB, ki ga je v okviru ukrepov za sanacijo bank sprejela Banka Slovenije na podlagi odločb o izrednih ukrepih. Trdil je, da vpis v sodni register ni izvedel potrebne predhodnega znižanja osnovnega kapitala banke na nič, kar naj bi bil temelj za izbris delničarjev, poleg tega pa, da Banka Slovenije ni predložila vseh listin, potrebnih za ta vpis.

Interes je, interesa ni

Višje sodišče je presodilo, da ima pravni interes za pritožbo, in je njegovi pritožbi ugodilo. A prvostopenjsko sodišče je sklep le nekaj dni zatem ponovno vpisalo, čeprav je popravilo le sklep o spremembi kapitala, ne pa tudi drugih napak. Zato so se Perčič in še dva druga razlaščenca (eden je Tadej Kotnik) na sklep ponovno pritožili.

Višje sodišče je postopek nato prekinilo. Na ustavno sodišče je namreč vložilo zahtevo za oceno ustavnosti spornih členov zakona o bančništvu, a ustavni sodniki so njihovo zahtevo zavrnil, saj so menili, da višje sodišče lahko tudi brez tega presodi, ali so izpolnjeni pogoji

za vpis sprememb glede NLB v sodni register. Višje sodišče je kljub temu z odločitvijo čakalo na odločbo ustavnega sodišča o spornih členih bančnega zakona. Novembra lani je nato zavrnilo pritožbo treh razlaščenecv NLB zoper sklep o vpisu sprememb statuta in dokapitalizacije NLB v sodni register. Razloga nam na višjem sodišču niso navedli, po naših informacijah pa so presodili, da pritožniki nimajo pravnega interesa. To pomeni, da o samem vpisu sodišče ni več vsebinsko odločalo. To je seveda nenavadno, saj je to isto višje sodišče enemu od pritožnikov pravni interes v tej isti zadevi v prvi obravnavi že priznalo, ker je šlo za poseg v njegova korporacijska upravičenja, in na podlagi tega celo ugodilo njegovi pritožbi.

V zavrnitvi pravnega interesa pritožnikov pa se po dosegljivih informacijah sodišče sklicuje prav na odločbo ustavnega sodišča, in sicer, da je bil ukrep izbrisa nepovraten in še, da že opravljenih in v sodni register vpisanih sprememb osnovnega kapitala bank ni mogoče izničiti, kakor da jih ne bi bilo. In ker ustavno sodišče same razlastitve ni ocenilo kot neustavne, je višje sodišče sklenilo, da si pritožniki svojega pravnega položaja v postopku ne morejo

izboljšati in zato nimajo pravnega interesa. Pri tem je zanimivo, da pa je ustavno sodišče v postopku presoje zakona o bančništvu razlaščenecem priznalo pravni interes.

V Banki Slovenije so že avgusta 2014 odgovorili, da je registrsko sodišče z novim vpisom že odpravilo pomanjkljivosti in da kakršnakoli nadaljnja uskladitev podatkov ni ne potrebna, ne dopustna, ne utemeljena. Dodali so, da odločba o izrednem ukrepu nima narave skupščinskega sklepa, zato da se učinki odločbe ne presojajo po splošnih pravilih glede zmanjšanja osnovnega kapitala.

NLB pa ni bila edina banka, kjer so se pri vpisih v sodni register dogajale nenavadne prakse. Tudi pri Abanki je bil vpisan le sklep o povečanju osnovnega kapitala, ne pa tudi predhodno zmanjšanje prejšnjega, a se na to ni nihče pritožil, zato je vpis veljaven. V NKBM pa je bilo že prvotno pravilno predlagano zmanjšanje osnovnega kapitala na nič. Iz sodne odredbe za preiskavo, ki smo jo pred kratkim razkrili tudi v *Delu*, izhaja, da je Banka Slovenije z vpisi menda nenavadno hitela, poleg tega pa zahtevala, da listine, ki so podlaga za vpis, ne bi bile javno objavljene.

Franci Perčič
FOTO MATEJ DRUŽNIK

Sodniški konflikt interesov?

LJUBLJANA – NLB ni edina sanirana banka, pri kateri so delničarji oziroma lastniki terjatev izpodbijali vpis sprememb v sodni register. V Banki Celje so decembra 2014 to storili dve fizični osebi in štiri družbe – Adriatic Slovenica, Moja Naložba, KBM Infond in Hranilnica Lon.

V primeru Banke Celje je bil osnovni kapital ustrezno najprej znižan na nič in nato zvišan na 50 milijonov evrov, a so pritožniki očitali druge nepravilnosti, tudi to, da spremembe statuta in sklep o povečanju kapitala niso bili podani kot notarski zapis, da ni bilo poročila o reviziji stvarnih vložkov, da ni bila upoštevana

prednostna pravica obstoječih delničarjev ...

A celjski sodišči na obeh stopnjah sta njihove pritožbe zavrnila. Višje sodišče v Celju je menilo, da izredne odločbe Banke Slovenije veljajo za oblastni akt, kar da je enakovredno notarskemu zapisu in da je sodišče razpolagalo z vsemi potrebnimi listinami za vpis sprememb. Dva pritožnika sta na to vložila ustavno pritožbo, a je senat ustavnega sodišča januarja letos to pritožbo zavrnil, ker da pritožnika nimata pravnega interesa.

Pod odločitev senata ustavnega sodišča je kot predsednica podpisana ustavna sodnica Dunja Jadek

Pensa. To ne bi bilo nič posebnega, če ta ne bi bila žena odvetnika Pavleta Pense, partnerja odvetniške pisarne Jadek in Pensa, ki proti enemu od pritožnikov – Tadeju Kotniku – nasproti stoji v drugem bančnem sporu.

Vseslovensko združenje malih delničarjev in Kotnik zaradi ničnosti vpisa v sodni register tožita Novo KBM, ki pa jo zastopa prav odvetniška družba Jadek in Pensa. Ustavna sodnica Dunja Jadek Pensa bi zato lahko bila v tem primeru v navzkrižju interesov. Tudi odvetnik NKBM je na glavnem naroku trdil, da tožeči stranki v omenjenem postopku nimata pravnega interesa.